Europeiska unionens officiella tidning

SV
C-serien

C/2026/3733

13.7.2026

Offentliggörande av en ansökan om registrering i enlighet med artikel 15.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1143

(C/2026/3733)

Efter detta offentliggörande får myndigheterna i en medlemsstat eller i ett tredjeland, eller en fysisk eller juridisk person med ett berättigat intresse och som är etablerad eller bosatt i ett tredjeland, i enlighet med artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1143 ([1]) lämna in en invändning till kommissionen inom tre månader från dagen för detta offentliggörande.

SAMMANFATTANDE DOKUMENT

Ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar för jordbruksprodukter

”Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator”

Referensnummer: PDO-SK-03401 – 13.1.2025

1. **Namn**

”Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator”

2. **Typ av geografisk beteckning**

SUB ☒ SGB ☐

3. **Land till vilket det geografiska området hör**

Slovakien

4. **Beskrivning av jordbruksprodukten**

4.1 *Klassificering av jordbruksprodukten med KN-nummer, i enlighet med artikel 6.1 i förordning (EU) 2024/1143*

22 – DRYCKER, SPRIT OCH ÄTTIKA

2201 – Vatten, inbegripet naturligt eller konstgjort mineralvatten samt kolsyrat vatten, utan tillsats av socker eller annat sötningsmedel eller av aromämne; is och snö

2201 10 – Mineralvatten och kolsyrat vatten

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1143 av den 11 april 2024 om geografiska beteckningar för vin, spritdrycker och jordbruksprodukter samt garanterade traditionella specialiteter och frivilliga kvalitetsbegrepp för jordbruksprodukter, om ändring av förordningarna (EU) nr 1308/2013, (EU) 2019/787 och (EU) 2019/1753 samt om upphävande av förordning (EU) nr 1151/2012 (EUT L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

4.2 *Beskrivning av den jordbruksprodukt för vilken det registrerade namnet är tillämpligt*

”Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator” är ett naturligt mousserande eller pärlande mineralvatten med hög mineraliseringsgrad, med kalcium-, magnesium-, natrium- och vätekarbonater. Det är ett salt, svavelhaltigt, naturligt kolsyrat källvatten med en uttalad mineralsmak på grund av dess höga halter av natrium och vätekarbonater, och det har följande sammansättning:

Katjoner	**(mg/l)**
Ca^{2+}	469,00
Na^{+}	242,00
Mg^{2+}	173,00
K^{+}	36,50
NH_4^{+}	0,96
Anjoner	**(mg/l)**
SO_4^{2-}	155,00
NO_3^{-}	< 1,00
NO_2^{-}	< 0,01
Cl^{-}	106,00
HCO_3^{-}	2 635,00

4.3 *Undantag avseende fodrets ursprung (endast för produkter av animaliskt ursprung med skyddad ursprungsbeteckning) och begränsningar av råvarornas ursprung (endast för bearbetade produkter med skyddad geografisk beteckning)*

Mineralvattenkällorna uppstår i det berörda geografiska området.

4.4 *Särskilda steg i produktionsprocessen som måste äga rum i det avgränsade geografiska området*

”Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator” pumpas kontinuerligt in i produktionsanläggningen genom distributionsrör. Vattnet behandlas för att avlägsna järn- och svavelföreningar med hjälp av godkänd oxidationsteknik med ozonberikad luft. Vattnet filtreras sedan, kolsyras återigen och tappas.

4.5 *Särskilda regler för förpackning, skivning, rivning osv. av den jordbruksprodukt som det registrerade namnet avser*

”Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator” tappas i kliniskt rena förpackningar med hjälp av en teknisk process som utesluter all kontaminering av främmande objekt eller ämnen i ett slutet kretslopp mellan den plats där vattnet hämtas och den plats där det tappas inför försäljning.

4.6 *Särskilda regler för märkning av den jordbruksprodukt som det registrerade namnet avser*

—

5. **Kort beskrivning av det geografiska området**

Området med de naturliga mineralkällorna ligger i de områden som omfattas av fastighetsregistret i Lipovce, Šindliar och Lačnov i distriktet Prešov samt i det område som omfattas av fastighetsregistret Vyšný Slavkov i distriktet Levoča. I administrativ mening ingår området i regionen Prešov i nordöstra Slovakien.

6. **Samband med det geografiska området**

Orsakssambandet baseras på jordmåns- och klimatförhållandena i det avgränsade geografiska området.

Specifika uppgifter om det geografiska området

De underliggande jordlagren i det avgränsade geografiska området är rika på bergarter, till exempel sandsten, märgel och lersten, som innehåller en mängd mineraler (kalcium-, natrium-, magnesium- och vätekarbonater). Dessa bergarter fungerar som ett filtreringssystem som fångar orenheter samtidigt som de berikar vattnet på värdefulla mineraler. Nederbörd och underjordiska strömmar hjälper vattnet att tränga in i de djupare lagren, där det passerar genom dessa bergartsstrukturer och absorberar mineralerna i de underjordiska berglagren, eftersom det flödar så långsamt.

Området kännetecknas av ett tempererat till tämligen kallt klimat. Luften är relativt fuktig på vintern, på grund av snö och fuktighet från nederbörd. På sommaren varierar det mellan 60 och 70 procent. Den genomsnittliga vintertemperaturen är omkring -10 °C, medan sommartemperaturen kan stiga till 25 °C – men den förblir lägre på högre höjder. Temperaturförhållandena påverkar de geokemiska processernas hastighet.

Förr i tiden pågick vulkanisk aktivitet i området, vilket har fått koldioxid att lagras under jord. Mineralvattnet kolsyras därför naturligt med koldioxid, vilket ger en utsökt pärlande kvalitet och en specifik smak. Förekomsten av koldioxid ökar samtidigt mineralers löslighet i vattnet och gör därmed detta rikare på mineraler.

Mineralvattnet är ett vatten med karbonatisering, vilket är av meteoriskt ursprung. Den huvudsakliga mineraliseringsprocessen som bidrar till att bilda mineralvattnets kemiska sammansättning är karbonatupplösning, varunder kalcium-, magnesium- och vätekarbonater frigörs. Mineraliseringsprocesserna är mer intensiva djupt under jord, där koldioxid frigörs.

Området kännetecknas av en ökad luftfuktighet, vilket gynnar den naturliga miljön och stöder regionens rika flora och fauna. Detta påverkar kvaliteten och stabiliteten hos de underjordiska källorna.

Produktens särskilda egenskaper

”Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator” är ett mineralvatten vars totala mineralhalt överstiger 1 500 mg/l. Det är rikt på mineralsalter och innehåller stora mängder kalcium, magnesium, natrium med flera mineraler. Det kolsyras naturligt med koldioxid, vilket ger det en utsökt pärlande kvalitet som skiljer sig från resultatet av artificiellt tillsatt koldioxid.

Tack vare mineralsammansättningen och den naturliga kolsyran får ”Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator” en specifik, utsökt smak utan betydande salthalt men med en arom av svavel.

Orsakssamband

Det avgränsade geografiska området är rikt på sedimentära bergarter (särskilt kalksten och dolomit), som innehåller stora mängder kalcium, natrium och magnesium. Klimatförhållandena avgör flödet och påfyllningen av grundvattnet, medan nederbörden bidrar till att fylla på med vatten och hjälper detta att tränga in djupare under jord, där det absorberar mineraler. Koldioxiden i detta område spelar en viktig roll i processen med att berika vattnet på mineraler, vilken ger det en hög mineralhalt.

Lipovce ligger i en miljö som är relativt opåverkad av mänsklig aktivitet. Alltså är källorna i detta område fortfarande naturligt rena. Området har ett specifikt mikroklimat som stöder de underjordiska källornas stabilitet. Begränsad industriell verksamhet och ymniga skogar hjälper till att hålla vattnet rent och rikt på naturliga mineraler, utan att det behövs artificiella tillsatser.

Mineralvattnet i Lipovce har länge varit välkänt. Enligt odokumenterad tradition användes vattnet av munkar som sades vara ägare av eller bosatta i ett slott som tronar över en av topparna i Branisko-bergen. Vid slutet av 1700-talets första hälft nämnde Matthias Bel först dessa källor i ett manuskript som beskriver Šariš-regionen.

Under 1800-talets första hälft blev Lipovce en framträdande kurort som lockade förnäma familjer från hela regionen Prešov. I kurerna där ingick det att dricka vatten. Greve Szakmáry döpte detta vatten till ”Salvator” (räddare) och började tappa och saluföra mineralvattnet redan i början av 1800-talet. ”Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator” är ett av Slovakiens äldsta mineralvatten på flaska. Betydelsen av källan understryks också av att den ungerska regeringen redan 1880 utsåg området till en skyddszon. Popularitеten hos detta utsökta mineralvatten har tydligt ökat, och tack vare vattnets historia och optimala sammansättning är det fortfarande populärt och uppskattat i Slovakien och på utländska marknader.

Skyddszoner har upprättats i hela det avgränsade geografiska området för det naturliga mineralvattnet. Syftet är att skydda detta område med mineralvattenkällor från skador till följd av ekonomisk verksamhet, jordbruksverksamhet eller annan verksamhet som kan påverka vattnets nuvarande tillstånd, avkastning, exceptionella kemiska sammansättning och ofördärvade karaktär, för att bevara vattnets kvalitativa och kvantitativa värden och säkerställa att det fortsätter att användas förnuftigt.

”Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator” skyddas också enligt följande bilaterala avtal: fördraget av den 19 januari 1976 mellan Tjeckoslovakien och Schweiziska edsförbundet om skydd av geografiska beteckningar, ursprungsbeteckningar och andra geografiska beteckningar, avtalet av den 18 maj 1987 mellan Tjeckoslovakiens regering och Republiken Portugals regering om skydd av geografiska beteckningar, ursprungsbeteckningar och andra geografiska och liknande beteckningar, samt fördraget av den 20 januari 1981 mellan Tjeckoslovakien och Österrike regering om skydd av geografiska beteckningar, ursprungsbeteckningar och andra beteckningar för jordbruks- och industriprodukter.

Namnet ”Lipovská minerálna voda Salvator” har varit skyddat på nationell nivå sedan den 22 december 1979.

Tappningen av mineralvattnet har fortsatt genom åren ända fram till i dag, vilket framgår av omnämnanden i pressen (t.ex. i *Prešovske Noviny* och dagstidningen *Smena*), i arkiven hos Vychodoslovenské Žriedla (östra Slovakiens källor), ett nationellt företag med säte i Prešov, och i presentationer vid olika evenemang och utställningar.

Hänvisning till offentliggörandet av produktspecifikationen

https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/specifikacie_op_oz/Lipovska_mineralna_voda_Salvator_Salvator.pdf